

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे

सेतू अभ्यास पूर्व चाचणी

विषय: मराठी

इयत्ता -नववी

गुण-२५

विद्यार्थ्यांचे नाव -

१. उताऱ्याच्या आधारे सूचनेनुसार कृती करा ::

कृती १ : आकलन कृती:

१. कोण ते लिहा

(२)

अ) देशातील पहिल्या महिला मर्चंट नेव्ही कॅप्टन - -----

आ) राधिका मेनन यांना नौसेनेत जाण्याच्या निर्णयाला विरोध करणारे-----

राधिका या केरळच्या कोदुनगलर भागात लहानाच्यामोठ्या झाल्या. धाडस आणि काहीतरी करून दाखवण्याचीहिंमत हे त्यांचे गुणविशेष होत. मोकळ्या वेळेत त्यांचंनेहमी सागरकिनारी भटकणं , फिरणं व्हायचं. त्यामुळेउसळणाऱ्या नखरेल लाटांना पाहून त्यांच्या सोबतीनं अनंतअशा सागरसफरीला जावं, असं त्यांच्या मनाला वाटायचं.या लाटांना पाहूनच त्यांनी नौसेनेत जायचं निश्चित केलं.सुरुवातीला त्यांच्या आई-वडिलांनी, त्यांच्या यानिर्धाराला विरोध केला. त्यांना वाटलं होतं, की हीजोखमीची नोकरी आहे. आपली नाजूक मुलगी समुद्रातल्या धोक्यांचा सामना कसा करेल? पण उत्तुंग इच्छा शक्तीअसलेल्या राधिकाने त्यांना यासाठी राजी केलं.

पदवी मिळवल्यानंतर त्यांनी 'ऑल इंडिया मरीन कॉलेज'मध्ये रेडिओ कोर्ससाठी प्रवेश घेतला. त्यांच्या घरापासून तीस किलोमीटर अंतरावर असलेल्या कोचीमध्ये कॉलेज होतं. प्रशिक्षणा दरम्यान राधिका यांना समुद्री जहाजातल्या संवादप्रणालीची माहिती झाली. जहाजातकाम करायला त्या फारच उत्सुक होत्या. प्रशिक्षण पूर्णझाल्यावर, 'शिपिंग कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया 'मध्ये प्रशिक्षक रेडिओ ऑफिसरची नोकरी मिळाली आणि त्यांचे समुद्रीजहाजात काम करण्याचे स्वप्न पूर्ण झाले.

२.अ. ओघतक्ता तयार करा :

(२)

'ऑल इंडिया मरीन कॉलेज'मध्ये रेडिओ कोर्स

↓

↓

↓

↓

3.स्वमत:

(३)

'तुमचे भविष्यातील ध्येय' याविषयी लिहा.

2. कवितेच्या आधारे सूचनेनुसार कृती करा :

१. आकृती पूर्ण करा ::

(२)

मराठी भाषेची वैशिष्ट्ये

↓

↓

माझी भाषा माझी आई
अर्थ भावनांना देई,
तिच्या रहावे ऋणात
होऊ नये उतराई.

तिच्या एकेका शब्दाला
रत्न – कांचनाचे मोल,
कधी तप्त लोहापरी
कधी चांदणे शीतल.

रानवाऱ्याच्या गंधात
माझी मराठी भिजली,
लेऊनिया नाना बोली
माझी मराठी सजली.

माझ्या भाषेचे अमृत
प्राशेल तो भाग्यवंत,
तिचा नाही दुजाभाव
असो कोणताही पंथ.

माझ्या मराठी भाषेची
काय वर्णावी थोरवी,

२. खालील काव्यपंक्तीचा सरळ अर्थ तुमच्या शब्दांत लिहा

(२)

माझ्या मराठी भाषेची
काय वर्णावी थोरवी ,
दूर देशी ऐकू येते
माझ्या मराठीची ओवी

3. सूचनेनुसार कृती करा :

१. पुढील ओळीतील उपमेय व उपमान ओळखून अलंकाराचे नाव लिहा : (२)
आभाळागत माया तुझी आम्हावरी राहू दे

उपमेय -

उपमान-

अलंकाराचे नाव -

आ) जोड्या लावा.

(२)

सामासिक शब्द

समासाचा प्रकार

१. प्रतिक्षण

अ) द्वंद्व समास

२. गजानन

आ) तत्पुरुष समास

३. चौकोन

इ) अव्ययीभाव समास

४. विटी दांडू

ई) बहुव्रीही समास

३. पत्रलेखन :

(५)

तुमच्या वर्गातील विद्यार्थी व विद्यार्थिनी शिक्षक दिन साजरा करणार आहेत, त्या कार्यक्रमाला अध्यक्ष म्हणून उपस्थित राहण्याची विनंती करणारे पत्रविद्यार्थी प्रतिनिधी या नात्याने तुमच्या शाळेच्या मुख्याध्यापकांना लिहा.

५. पुढील अपूर्ण कथा पूर्ण करा.

(५)

उन्हाळ्यात सुट्टीत इ.८ वी मध्ये शिकत असलेला एक मुलगा खेडेगावात राहणाऱ्या त्याच्या मामाच्या गावी गेला. दोन दिवस अगदी मजेत राहिला. मामाच्या गावी मोठी नदी होती. या मुलाला नदीत पोहायची इच्छा निर्माण झाली. त्याला थोडेफार पोहता येत होते. मामाला न विचारता तो एके दिवशी एकटाच नदीवर पोहायला गेला, मामाने सांगूनही त्याचे त्याने ऐकले नाही.

त्याने कपडे काढले पाण्यात उडी घेतली. पोहता पोहता त्याच्या लक्षात आले, की आपण खूप खोल पाण्यात गेलो आहोत, तो आता खूप दमला होता. त्याना पाण्याचा अंदाज लागेना. तो खूप घाबराला होता. इकडे तिकडे पाहून आता जोर जोराने हाका मारू लागला - 'अहो मला मदत करा! कुणीतरी मला मदत करा SSS.....!'

शेजारच्या शेतातील एका गुराख्याने तो आवाज ऐकला.....